

Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı**Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak****Esaslara İlişkin Kanun****Kanun No. 4536****Kabul Tarihi : 24.2.2000****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; iç sularımızda, kara sularımızda, uluslararası hukuk kuralları uyarınca egemenlik ve denetimimiz altında bulunan deniz alanlarında ve bunları etkileyebilecek bir yerde veya yurt yüzeyinde görülecek yahut ele geçirilecek, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin incelenmesine ve zararsız hale getirilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. – Bu Kanun; iç sularımızda, kara sularımızda, uluslararası hukuk kuralları uyarınca egemenlik ve denetimimiz altında bulunan deniz alanlarında ve bunları etkileyebilecek bir yerde veya yurt yüzeyinde görülecek yahut ele geçirilecek, patlayıcı madde ve her türlü şüpheli cisimlerle, bu faaliyetlere katılacak kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere ait görev ve sorumlulukları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. – Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) Patlayıcı madde :Harp maksatları için kullanılan bütün patlayıcıları, silâh sevk sistemlerini, patlayıcı ihtiva eden ordudonatım malzemelerini, nükleer silâhları ve kimyasal maddeleri de içeren; uçak bombaları, harp başlıkları, güdümlü ve balistik füzeler, el bombaları, roketler, ağır silâh mühimmatları, mayınlar, el yapımı patlayıcılar, torpidolar, su bombaları, tahrir kalıpları, payroteknik malzemeler, kesici veya sevkediciler, elektronik patlayıcılar ile benzer şekilde patlama sonucu kişide ölüm veya yaralanma, teçhizat ve binalarda hasara sebep olabilecek her türlü maddeleri,

b) Şüpheli cisim :İçinde patlayıcı madde ihtiva ettiği zannedilen, buldukları çevrede tehdit oluşturan veya ne oldukları bilinmeyen cisimleri,

c) Zararsız hale getirme :Bir patlayıcı madde veya şüpheli cismin oluşturduğu tehdidin ortadan kaldırılmasını,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Denizlerde, Kıyılarda ve Yurt Yüzeyinde Görülen Cisimler****Denizlerde görülen cisimler**

MADDE 4. – İç sularımızda, karasularımızda, uluslararası hukuk kuralları uyarınca egemenlik ve denetimimiz altında bulunan deniz alanlarında ve bunları etkileyebilecek bir yerde seyreden gemiler, her çeşit deniz araçları ve hava vasıtaları, gördükleri patlayıcı madde ve diğer şüpheli cisimlerin buldukları mevki ile gidiş yönlerini, renk, şekil, ebat, adet ve buna benzer diğer tanıtıcı bilgileri, haberleşme araçlarıyla mümkün ise derhal, olmadığı takdirde ilk varacakları yerden en yakın Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı deniz birliğine veya diğer askerî birliklere; askerî birlik yoksa Denizcilik Müsteşarlığı bölge müdürlükleri veya liman başkanlıklarına; bölge müdürlükleri veya liman başkanlıkları da yoksa, mülkî makamlara bildirirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Tedarik****Araç, gereç ve personel tedariki**

MADDE 10. – Patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin tespiti, nakli, incelenmesi, muhafazası veya zararsız hale getirilmesi için gerekli araç, gereç, personel ile bunların ihtiyacı ve giderlerinin sağlanmasından askerî ve mülki makamlar sorumludur.

Gerçek ve tüzel kişilere ait araç ve gereçlerden faydalanma

MADDE 11. – Askerî veya mülki makamlara ait herhangi bir sebepten dolayı araç ve gereç bulunmadığı takdirde, mahallin en büyük mülki idare amirince, gerçek ve tüzel kişilere ait araç ve gereçlerden faydalanılır. Bu kişilerden hizmeti kabul edenlere, kira bedelleri veya günlük ücretleri, mahallî rayice göre pazarlıkla saptanarak en geç doksan gün içinde ödeme yapılır.

Bu koşullarda hizmete istekli çıkmadığı takdirde, mahallin en büyük mülki idare amirliğince gerekli araçlara el konularak, görevli personele teslim edilir. El konulan bu araçların sahiplerinin kira bedelleri veya günlük ücretleri, mahallî rayice göre pazarlıkla veya aşağıdaki fıkraya göre oluşturulacak kurul tarafından saptanacak bedel üzerinden hak sahiplerine en geç doksan gün içinde ödenir.

Hizmet sırasında hasara veya kayba uğrayacak araç ve gereçler için verilecek tazminat, görevi veren mülki makamlarca otuz gün içinde kurulacak bir kurul tarafından mahallî rayice göre saptanarak, en geç doksan gün içinde ödenir. Bu kurul; mahallin en büyük mal memuru veya görevlendireceği yetkili ile il trafik komisyonu ve ticaret odasını temsilen birer yetkiliden oluşur.

Ödenecek miktarı yeterli bulmayan araç ve gereç sahiplerinin yargı yoluna başvurma hakları saklıdır.

Bu maksatla gerektiğinde ilgili kamu kuruluşlarından bilirkişi yardımı istenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM**Mali Hükümler****Görev sebebiyle yaralanma, sakatlanma, vefat etme**

MADDE 12. – Yetkili makamlarca görevlendirildikleri resmen belgelenmek şartıyla patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin tespiti, nakli, incelenmesi, muhafazası veya zararsız hale getirilmesi görevleri sırasında yaralanan veya sakat kalan kamu görevlileri ve kamu görevlisi olmayan kişiler ile vefat edenlerin kanunî mirasçılarına, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu kişilerin diğer kanunlarda belirtilen hakları saklıdır.

Bu görevlerin ifası sebebiyle yaralanan, sakatlanan veya sağlığı tehlikeye girenlerin yurt içinde, gerekiyorsa yurt dışında tedavileri ilgili kurumlarınca yaptırılır.

Ödüllendirme

MADDE 13. – Patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gören ve bulan kişiler, bunların yerini tam olarak tespit edip gerekli ikaz edici işaretlemeleri yaparak, ilgili makamlara haber verdiklerinde, kendilerine, ele geçen cismin teknik istihbarat yönünden yurt savunmasına sağlayacağı faydaya göre, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarını geçmemek kaydıyla, Genelkurmay Başkanlığının teklifi üzerine Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden ödül verilir.

Giderler

MADDE 14. – Patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin tespiti, muhafazası, nakli, imha edilmesi, zararsız hale getirilmesi veya incelenmesi için bu Kanun uyarınca yapılacak her çeşit giderler, verilecek ücret, yolluk ve tazminatlar, Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıkları bütçelerinden ödenir.

ALTINCI BÖLÜM

Cezalar

MADDE 15. – Patlayıcı maddeler ile şüpheli cisimlerin incelenmesi veya zararsız hale getirilmesi amacıyla kullanılmasına ihtiyaç duyulan gerçek ve tüzel kişilere ait araç ve gereçleri, kabule değer bir sebep bulunmaksızın vermektен çekinenlere, müdahaleyi gerçekleştiren askeri birliğin komutanının veya İçişleri Bakanlığına bağlı yetkili ekip amirinin teklifi üzerine, mahallin en büyük mülki idare amirleri tarafından, her yıl bütçe kanununda gösterilen memur maaş katsayısının 5 000 rakamı ile çarpılmasından elde edilecek tutar kadar para cezası verilir.

Kamu kurum ve kuruluşları kendilerine ait araç ve gereçleri talep halinde ilgililere vermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen kamu görevlisine, fiil başka bir suç oluştursa bile, müdahaleyi gerçekleştiren askeri birliğin komutanının veya İçişleri Bakanlığına bağlı yetkili ekip amirinin teklifi üzerine, mahallin en büyük mülki idare amirinin kararıyla, her yıl bütçe kanununda gösterilen memur maaş katsayısının 5 000 rakamı ile çarpılmasından elde edilecek tutar kadar para cezası verilir.

Bu Kanun kapsamına giren patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gördükleri halde ilgili makamlara haber vermeyenlere, mahallin en büyük mülki idare amirinin kararıyla, her yıl bütçe kanununda gösterilen memur maaş katsayısının 5 000 rakamı ile çarpılmasından elde edilecek tutar kadar para cezası verilir.

Verilen kararlar, ilgililere 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde yetkili mahkemeye itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinden inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hüküm

MADDE 16. – 17.5.1948 tarihli ve 5202 sayılı Deniz ve Kıyılarında Görülecek Başıboş Mayın, Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlerin Yok edilmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmelik

MADDE 17. – Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, İçişleri Bakanlığı ile Denizcilik Müsteşarlığının görüşleri alınarak Millî Savunma Bakanlığınca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 18. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.